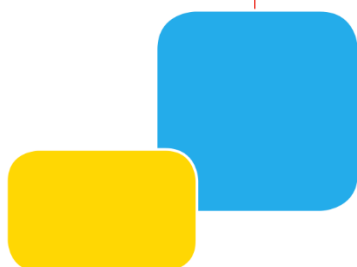

Agencija za energijo

Pregled količin porabljene električne energije in zaračunane omrežnine za elektroenergetski sistem v letu 2022

Maribor, marec 2023
www.agen-rs.si

<i>Naslov izdelka:</i>	Pregled količin porabljene električne energije in zaračunane omrežnine za elektroenergetski sistem – poročilo za leto 2022
<i>Šifra izdelka:</i>	119-14/2023/1
<i>Namen izdelka:</i>	Za objavo na spletnih straneh agencije
<i>Odgovorni nosilec:</i>	Mojca Španring
<i>Poročilo izdelal:</i>	Dejan Gjura

KAZALO

1	REALIZACIJA OBRAČUNSKE MOČI IN PORABE ELEKTRIČNE ENERGIJE	4
1.1	Realizacija obračunske moči in porabe električne energije	4
1.2	Mesečno gibanje obračunske moči in porabe električne energije.....	6
1.3	Obračunska moč v regulativnih obdobjih	7
1.4	Poraba električne energije v regulativnih obdobjih	7
2	REALIZACIJA PRIHODKOV IZ OMREŽNINE	8
2.1	Realizacija zaračunanih omrežnin	8
2.2	Izračun povprečnih cen omrežnine	9
2.3	Realizacija omrežnine v regulativnih obdobjih	10
2.4	Realizacija čezmerno prevzete jalove energije.....	10

SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

ČPJE	čezmerno prevzeta jalova energija
VN	visoka napetost: nazivne napetosti 400, 220 in 110 kV;
SN	srednja napetost: nazivne napetosti 35, 20 in 10 kV;
NN	nizka napetost: nazivne napetosti 400/230 V;
SODO	distribucijski operater
ELES	sistemski operater
ZDS	zaprt distribucijski sistem

1 REALIZACIJA OBRAČUNSKE MOČI IN PORABE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Evidentiranje količinskih podatkov se izvaja na podlagi fakturiranih količin porabljene električne energije po mesečni dinamiki, po napetostnih nivojih in po odjemnih skupinah. Količinski podatki porabljene električne energije in obračunske moči so pridobljeni na podlagi mesečne fakturirane realizacije pri končnih odjemalcih sistema.

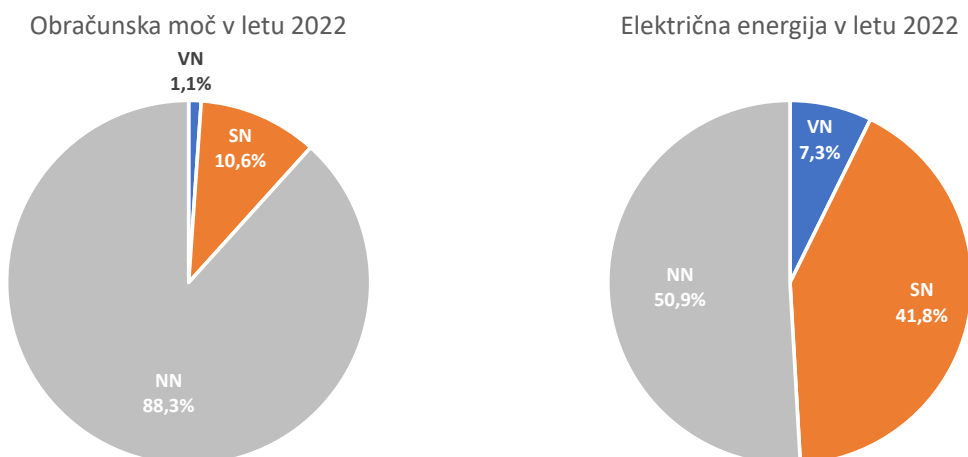
Podatke o realiziranih količinah obračunske moči in porabljene električne energije pri končnih odjemalcih agencija pridobiva v okviru rednega mesečnega poročanja od distribucijskega operaterja (SODO), systemskega operaterja (ELES) in zaprtih distribucijskih sistemov (ZDS).

1.1 Realizacija obračunske moči in porabe električne energije

NAPETOSTNI NIVO	ELEMENT OBRAČUNA	REALIZACIJA 2022	PLAN RO 2022	REALIZACIJA 2021	Indeks	Indeks
		1	2	3	4=1/2	5=1/3
VN	Obračunska moč (kW)	1.289.556	1.892.077	1.567.030	↓ 0,682	↓ 0,823
	Energija (kWh)	905.424.840	1.401.357.653	1.238.231.615	↓ 0,646	↓ 0,731
SN	Obračunska moč (kW)	12.293.126	12.106.975	12.241.968	↑ 1,015	↑ 1,004
	Energija (kWh)	5.195.259.727	5.262.353.822	5.283.800.923	↓ 0,987	↓ 0,983
NN	Obračunska moč (kW)	102.520.130	101.763.013	101.146.777	↑ 1,007	↑ 1,014
	Energija (kWh)	6.326.656.487	6.427.556.041	6.419.243.556	↓ 0,984	↓ 0,986
SKUPAJ	Obračunska moč (kW)	116.102.813	115.762.065	114.955.775	↑ 1,003	↑ 1,010
	Energija (kWh)	12.427.341.053	13.091.267.517	12.941.276.095	↓ 0,949	↓ 0,960

Tabela 1: Realizacija obračunske moči in električne energije v letu 2022 ter primerjava z RO za leto 2022 in z realizacijo v letu 2021 po napetostnih nivojih

Ocena količin v letu 2022 je določena s povprečnim indeksom mesečnega gibanja količin, ki je določen na podlagi večletnega spremljanja realizacije količin.

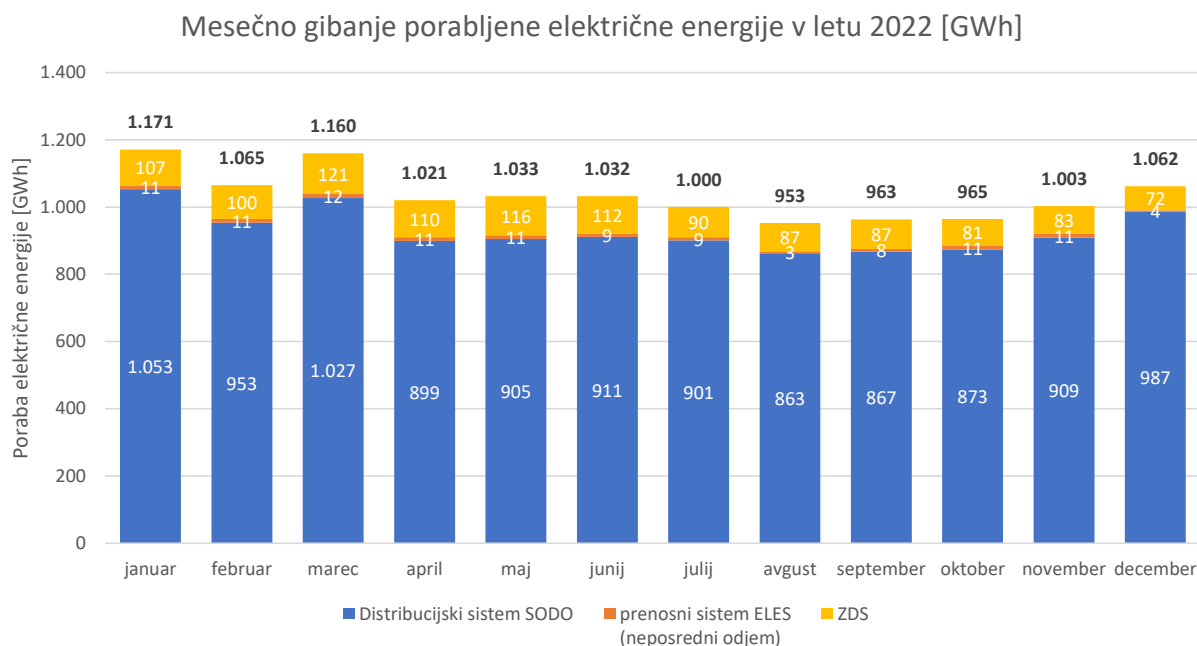
Slika 1: Deleži obračunske moči in električne energije po napetostnih nivojih

PODJETJE	ELEMENT OBRAČUNA	REALIZACIJA 2022	PLAN RO 2022	REALIZACIJA 2021	Indeks	Indeks
		1	2	3	4 = 1/2	5 = 1/3
DISTRIBUCIJSKI SISTEM SODO	Obračunska moč (kW)	114.011.906	113.207.398	112.808.040	↑ 1,007	↑ 1,011
	Energija (kWh)	11.148.578.882	11.315.895.065	11.466.837.429	↓ 0,985	↓ 0,972
ZAPRTI DISTRIBUCIJSKI SISTEMI	Obračunska moč (kW)	1.922.769	2.125.667	1.928.440	↓ 0,905	↓ 0,997
	Energija (kWh)	1.166.815.254	1.549.776.772	1.325.758.017	↓ 0,753	↓ 0,880
PRENOSNI SISTEM ELES (neposredni odjem)	Obračunska moč (kW)	168.138	429.000	219.295	↓ 0,392	↓ 0,767
	Energija (kWh)	111.946.917	225.595.679	148.680.649	↓ 0,496	↓ 0,753
SKUPAJ	Obračunska moč (kW)	116.102.813	115.762.065	114.955.775	↑ 1,003	↑ 1,010
	Energija (kWh)	12.427.341.053	13.091.267.517	12.941.276.095	↓ 0,949	↓ 0,960

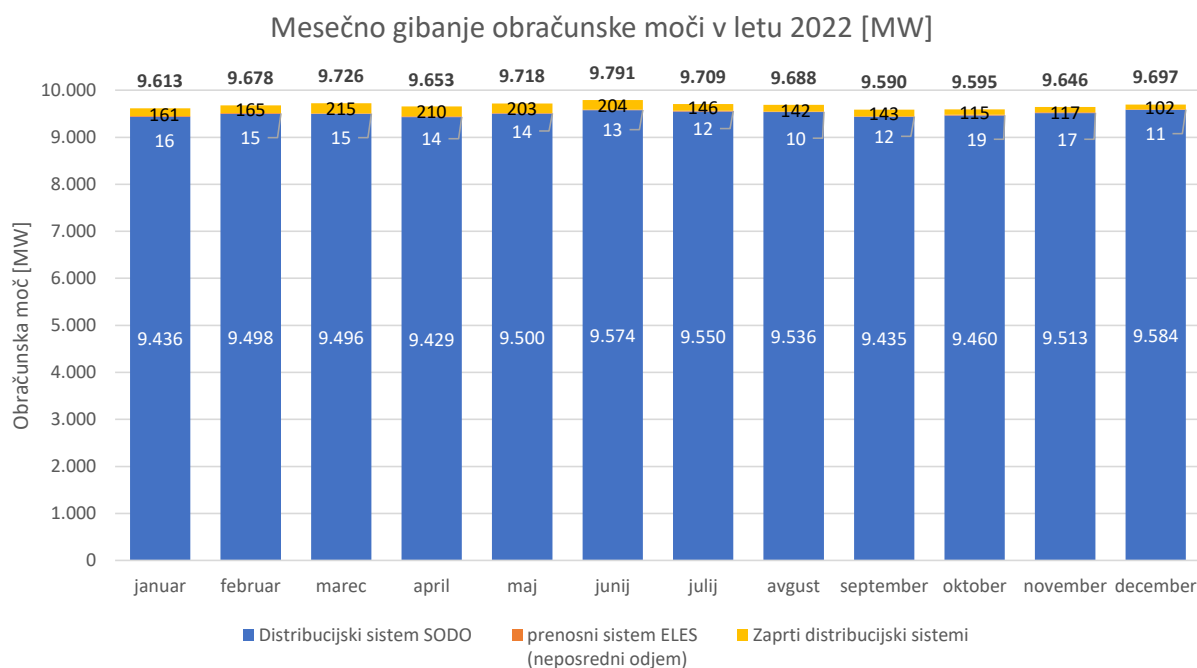
Tabela 2: Realizacija obračunske moči in električne energije v letu 2022 ter primerjava z RO za leto 2022 in z realizacijo v letu 2021 glede na mesto priključitve v sistemu

- Fakturirana poraba električne energije, dobavljena vsem končnim odjemalcem v Sloveniji, je v letu 2022 znašala 12.427 GWh in je bila:
 - za 5,1 % nižja v primerjavi z načrtovano porabo v regulativnem obdobju RO 2022 (v nadaljevanju načrt RO 2022) v letu 2022 in,
 - za 4,0 % nižja v primerjavi z realizirano porabo v letu 2021.
- Vsem končnim odjemalcem v Sloveniji je bilo v letu 2022 obračunanih 116.103 MW obračunske moči, kar je:
 - za 0,3 % več, kot je bila načrtovana v načrtu RO 2022 za leto 2022 in
 - za 1,0 % več, kot je znašala realizirana obračunska moč v letu 2021.
- Končni odjemalci, priključeni na distribucijski sistem SODO, so v letu 2022 porabili 11.149 GWh električne energije oziroma:
 - 1,5 % manj v primerjavi z načrtom RO 2022 za leto 2022 in
 - 2,8 % manj v primerjavi z realizirano porabo iz leta 2021.
- Končnim odjemalcem, priključenim na distribucijski sistem SODO, je bilo v letu 2022 fakturirano 114.012 MW obračunske moči oziroma:
 - 0,7 % več v primerjavi z načrtom RO 2022 v letu 2022 in
 - 1,1 % več, kot je znašala realizirana obračunska moč v letu 2021.
- Končni odjemalci, priključeni na prenosni sistem (vključno z odjemom ZDS) so v letu 2022 porabili 1279 GWh električne energije oziroma:
 - 28,0 % manj, kot je bilo predvideno z načrtom RO v letu 2022 in
 - 13,3 % manj v primerjavi z realizirano porabo iz leta 2021.
- Končnim odjemalcem, priključenim na prenosni sistem (vključno z odjemom ZDS) je bilo v letu 2022 fakturirano 2.091 MW obračunske moči oziroma:
 - 18,2 % manj v primerjavi z načrtom RO 2022 v letu 2022 in
 - 2,6 % manj, kot je znašala realizirana obračunska moč v letu 2021.

1.2 Mesečno gibanje obračunske moči in porabe električne energije

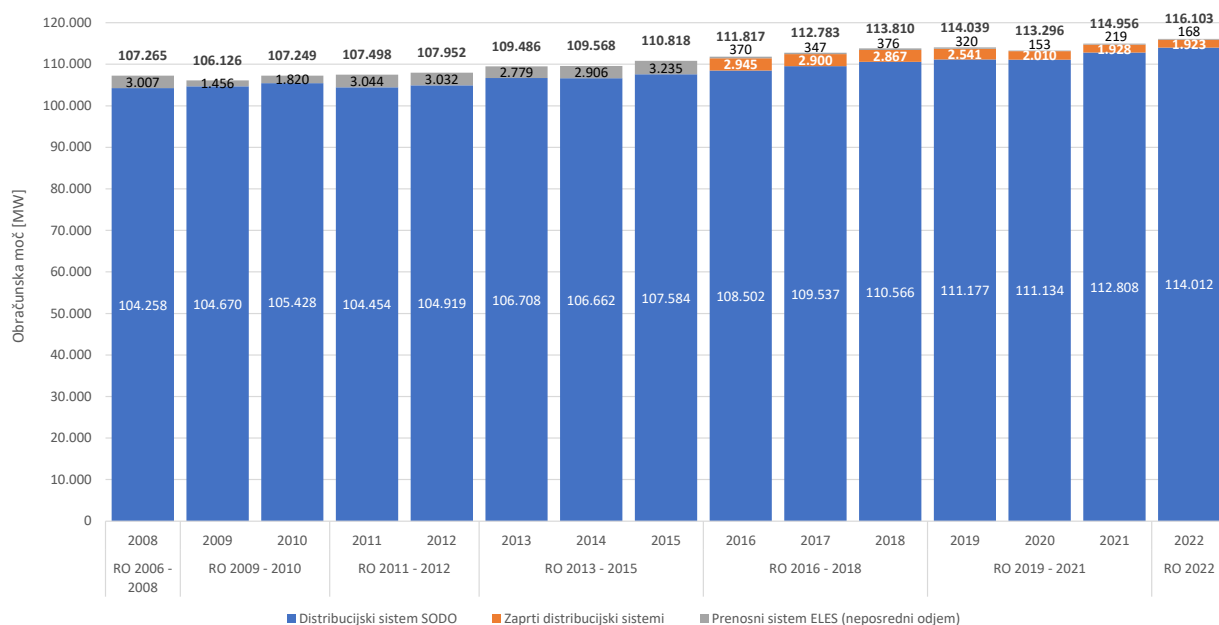

Slika 2: Mesečno gibanje porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu v letu 2022

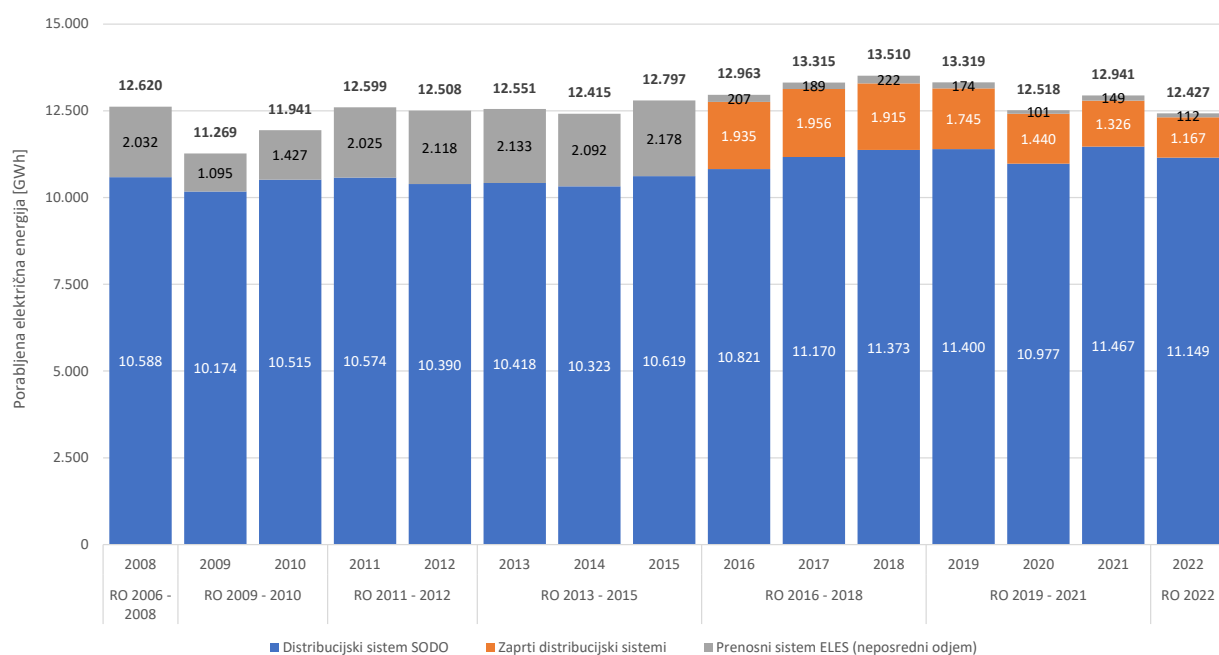
Slika 3: Mesečno gibanje obračunske moči v elektroenergetskem sistemu v letu 2022

1.3 Obračunska moč v regulativnih obdobjih

Slika 4: Realizacija obračunske moči v regulativnih obdobjih

1.4 Poraba električne energije v regulativnih obdobjih

Slika 5: Realizacija porabe električne energije v regulativnih obdobjih

2 REALIZACIJA PRIHODKOV IZ OMREŽNINE

Omrežnina za prenosni sistem je namenjena pokrivanju stroškov ELES, ki se nanašajo na vzdrževanje, delovanje in razvoj prenosnega sistema. Omrežnina za prenosni sistem je namenjena tudi pokrivanju stroškov ELES za merjenje električne energije, obdelavo in posredovanje merilnih podatkov ter izdajanje soglasij in projektnih pogojev, prav tako pa za pokrivanje izgub električne energije v prenosnem sistemu. Omrežnina za prenosni sistem je namenjena tudi pokrivanju stroškov ELES za izvajanje sistemskih storitev, za izravnavanje nihanj moči v sistemu, regulacije napetosti in jalove moči ter zagon agregatov brez zunanjega napajanja.

Omrežnina za distribucijski sistem je namenjena pokrivanju stroškov SODO, ki se nanašajo na vzdrževanje, delovanje in razvoj distribucijskega sistema. Podobno kot omrežnina za prenosni sistem je omrežnina za distribucijski sistem namenjena pokrivanju stroškov SODO za merjenje električne energije, obdelavo in posredovanje merilnih podatkov, izdajanje soglasij in projektnih pogojev ter za pokrivanje izgub električne energije v distribucijskem sistemu.

Omrežnino za prenosni in distribucijski sistem, ki se periodično zaračunavata, plačujejo končni odjemalci po posameznem prevzemno-predajnem mestu. Tarifne postavke za omrežnino za prenosni in distribucijski sistem so določene glede na obračunsko moč (kW) in prevzeto delovno električno energijo (kWh).

2.1 Realizacija zaračunanih omrežnin

V letu 2022 sta tako SODO kot ELES realizirala nižje zaračunane omrežnine kot v enakem obdobju lani. Razlog nižje realizacije omrežnine za prenosni in distribucijski sistem je ukrep Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju ukrep Vlade RS)¹, ki določa oprostitev plačevanja omrežnine tako za priključno moč kot porabo električne energije za tri mesece od 1. februarja do 30. aprila 2022.

PODJETJE	OMREŽNINA	REALIZACIJA 2022	PLAN RO 2022	REALIZACIJA 2021	Razlika REAL 2022 - PLAN RO 2022	Razlika REAL 2022 - REAL 2021	Razlika REAL 2022 / PLAN RO 2022	Razlika REAL 2022 / REAL 2021
		1	2	4	4=1-2		6=1/2	7=1/3
SODO	Omrežnina za prenosni sistem (SODO)	68.025.387	91.216.227	91.490.292	-23.190.840	-23.464.905	↓ 74,6%	↓ 74,4%
ELES nep. odj. + proiz	Omrežnina za prenosni sistem (ELES)	227.543	747.638	418.683	-520.095	-191.141	↓ 30,4%	↓ 54,3%
ZDS	Omrežnina za prenosni sistem (ZDS)	2.571.903	4.403.256	3.892.052	-1.831.353	-1.320.149	↓ 58,4%	↓ 66,1%
SKUPAJ OMREŽNINA	Omrežnina za prenosni sistem	70.824.834	96.367.122	95.801.028	-25.542.288	-24.976.194	↓ 73,5%	↓ 73,9%
	Omrežnina za distribucijski sistem	202.376.547	276.616.037	241.698.649	-74.239.491	-39.322.103	↓ 73,2%	↓ 83,7%
	SKUPAJ omrežnina	273.201.380	372.983.159	337.499.677	-99.781.779	-64.298.297	↓ 73,2%	↓ 80,9%

Tabela 3: Realizacija omrežnine za prenosni in distribucijski sistem v letu 2022 (z upoštevanjem ukrepa Vlade RS), primerjava s planom RO 2022 in z realizacijo v letu 2021

1. ELES je v letu 2022 iz zaračunane omrežnine za prenosni sistem prejel 70,8 mio EUR, kar je:
 - za 25,5 mio EUR ali 26,5 % manj, kot je bilo načrtovano po načrtu RO za leto 2022 in
 - za 25,0 mio EUR ali 26,1 % manj, kot je znašala realizacija v letu 2021.

¹Četrty člen Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (Uradni list RS, št. 29/22; ZUOPVCE) določa, da se tarifne postavke za obračunsko moč in prevzeto delovno energijo znižajo na nič v času od 1. februarja 2022 do 30. aprila 2022

2. SODO je v letu 2022 iz zaračunane omrežnine za distribucijski sistem prejel 202,4 mio EUR, kar je:
- za 74,2 mio EUR ali 26,8 % manj, kot je bilo načrtovano po načrtu RO za leto 2022 in
 - za 39,3 mio EUR ali 16,3 % manj, kot je znašala realizacija v letu 2021.
3. V letu 2022 je skupni prihodek iz omrežnine znašal 273,2 mio EUR, kar je:
- za 99,8 mio EUR ali 26,8 % manj, kot je bilo načrtovano po načrtu RO za leto 2022 in
 - za 64,3 mio EUR ali 19,1 % manj, kot je znašala realizacija v letu 2021.

2.2 Izračun povprečnih cen omrežnine²

Napetostni nivo	Omrežnina za prenosni sistem [EUR]			Omrežnina za prenosni sistem [EUR]	Omrežnina za distribucijski sistem [EUR]	Skupaj omrežnina [EUR]
	Zaračuna SODO	Zaračuna ELES (nep. odjem + odj. proizv.)	Zaračuna ZDS			
VN	73.113	227.543	1.374.434	1.675.089	0	1.675.089
SN	15.892.502	0	1.107.373	16.999.875	31.365.617	48.365.491
NN	51.954.211	0	90.096	52.044.308	170.699.546	222.743.854
- od tega NN merjena moč	8.036.052	0	51.518	8.087.570	35.594.961	43.682.531
- od tega NN brez merjenja moči	9.075.581	0	38.579	9.114.160	30.249.540	39.363.700
- od tega gospodinjiski odjem	34.842.578	0	0	34.842.578	104.855.045	139.697.623
Skupaj	67.919.826	227.543	2.571.903	70.719.272	202.065.163	272.784.435

Napetostni nivo	Količine električne energije			
	SODO [kWh]	ELES (nep. odjem + odj. proizv.) [kWh]	ZDS [kWh]	SKUPAJ [kWh]
VN	18.744.827	77.640.455	543.115.576	639.500.858
SN	3.599.778.614	0	279.468.354	3.879.246.968
NN	4.650.887.001	0	12.618.396	4.663.505.397
- od tega NN merjena moč	1.356.235.030	0	7.989.644	1.364.224.674
- od tega NN brez merjenja moči	760.575.183	0	4.628.752	765.203.935
- od tega gospodinjiski odjem	2.534.076.788	0	0	2.534.076.788
Skupaj	8.269.410.442	77.640.455	835.202.326	9.182.253.223

Napetostni nivo	Povprečna cena omrežnine		
	Prenosni sistem [EUR/kWh]	Distribucijski sistem [EUR/kWh]	SKUPAJ [EUR/kWh]
VN	0,00262	-	0,00262
SN	0,00438	0,00871	0,01247
NN	0,01116	0,03670	0,04776
- od tega NN merjena moč	0,00593	0,02625	0,03202
- od tega NN brez merjenja moči	0,01191	0,03977	0,05144
- od tega gospodinjiski odjem	0,01375	0,04138	0,05513
Skupaj	0,00770	0,02444	0,02971

Tabela 4: Pregled povprečnih omrežnin za prenosni in distribucijski sistem

Povprečna cena omrežnine za prenosni sistem je v letu 2022 znašala **0,00770 EUR/kWh** (0,00740 EUR/kWh v letu 2021).

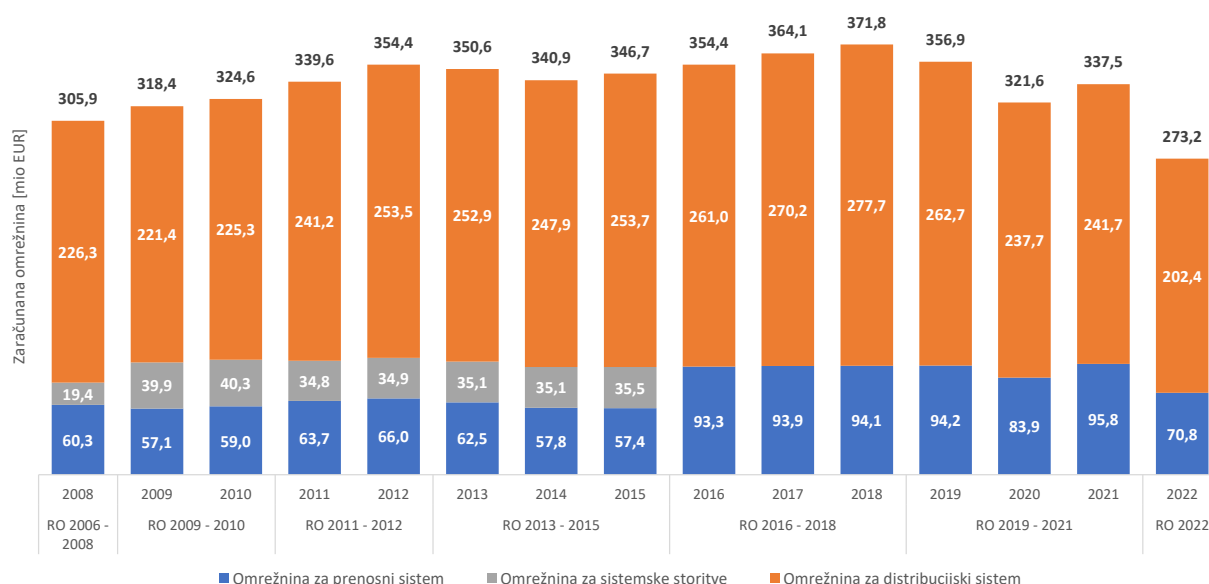
Povprečna cena za distribucijski sistem je v letu 2022 znašala **0,02444 EUR/kWh** (0,02108 EUR/kWh v letu 2021).

Povprečna cena omrežnine za prenosni in distribucijski sistem za gospodinjiski odjem je v letu 2022 znašala **0,05513 EUR/kWh** (0,04853 EUR/kWh v letu 2021). Letni strošek omrežnine povprečnega gospodinjiskega odjemalca z letno porabo 3.500 kWh električne energije je v letu 2022 znašal **192,95 EUR** (169,86 EUR v letu 2021).

² Povprečna omrežnina je izračunana za tiste mesece v letu 2022, ko ni bilo ukrepov Vlade RS

Skupna povprečna cena omrežnine je v letu 2022 znašala oz. **0,02917 EUR/kWh** (0,02608 EUR/kWh v letu 2021).

2.3 Realizacija omrežnine v regulativnih obdobjih

Slika 6: Zaračunana omrežnina v regulativnih obdobjih

2.4 Realizacija čezmerno prevzete jalove energije

Agencija določa tudi tarifno postavko omrežnine za čezmerno prevzeta jalova energija (ČPJE) iz elektroenergetskega sistema. Omrežnina za ČPJE je namenjena pokrivanju stroškov ELES in SODO za zagotavljanje napetostnih razmer v omrežju, hkrati pa spodbuja uporabnike k ukrepom za zmanjšanje porabe jalove energije.

Omrežnino za ČPJE, ki se periodično zaračunava, plačujejo uporabniki sistema glede na čezmerno prevzeto ali oddano jalovo energijo (kvarh) po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

Prihodki iz omrežnine za ČPJE so v letu 2022 znašali:

- **SODO: 3.355.244 EUR**
- **ELES: 1.973 EUR**
(neposredni odjem na prenosnem sistemu)
- **ZDS: 273.739 EUR**

Skladno s 4. odstavkom 138. člena akta v povezavi s 123. členom akta del zaračunane omrežnine za ČPJE, ki jo SODO zaračunava končnim odjemalcem na distribucijskem sistemu, pripada ELES, kot je razvidno v nadaljevanju:

Prihodek SODO iz omrežnine za ČPJE v letu 2022: **3.355.244 EUR,**

- od tega pripada ELES: **259.360 EUR,**
- od tega pripada SODO: **3.095.884 EUR.**